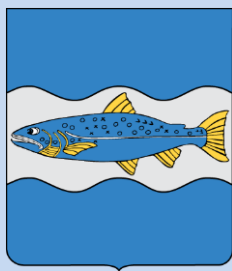

Laxöavtalet del ett:

En ny riktning för Älvkarleby

Innehåll

En ny riktning för Älvkarleby	2
Budgetsamarbete	3
Fokusområden	4
Fokusområde skola.....	5
Fokusområde trygghet.....	7
Fokusområde utveckling	9
Samarbetets former	11
Om samarbetet.....	11
Dokument som styr samarbetet	11

En ny riktning för Älvkarleby kommun

Älvkarleby är en kommun med stora möjligheter. Här möts Dalälven, havet, skogen, landsbygden och industrin. Vi har närhet till Gävle och Uppsala, samt goda förbindelser med Stockholm och därmed goda förutsättningar att vara en attraktiv kommun för människor, familjer och företag.

Samtidigt står kommunen inför stora utmaningar. Skolresultaten behöver förbättras, tryggheten stärkas, arbetslösheten minska och företagen få bättre möjligheter att växa. Kommunens ekonomi och styrning behöver bli mer långsiktig och varje skattekrona användas med större omsorg.

Älvkarleby behöver därför ett nytt politiskt ledarskap. Ett ledarskap som vågar prioritera, tar ansvar för helheten och ser till att fattade beslut genomförs. Ekonomi och styrning ska vara grundplattan för vårt gemensamma arbete. En stabil ekonomi är en förutsättning för en stark välfärd och för att kommunen ska kunna utvecklas.

Under mandatperioden ska vi särskilt prioritera skolan, tryggheten och kommunens utveckling. Fler elever ska lyckas i skolan. Människor ska känna sig trygga genom hela livet. Det ska bli enklare att driva företag, skapa arbetstillfällen, bygga bostäder och utveckla hela kommunen.

Samtidigt ska vi ta ett helhetsgrepp kring alla verksamheter i kommunen. Kommunen ska ta ansvar för hela sitt uppdrag och erbjuda en välfärd som präglas av kvalitet, värdighet och respekt för den enskilde.

Vi vill bygga ett Älvkarleby där människor kan växa upp, leva ett gott och aktivt liv och åldras med trygghet. En kommun där invånare, medarbetare, företag och föreningar möts av ett lösningsorienterat ledarskap och där hela kommunens potential tas till vara.

Kommunen ska vara en möjliggörare för människor, företag och föreningar. Beslut ska fattas nära dem som berörs och välfärden ska präglas av kvalitet, valfrihet och respekt för den enskildes egna behov och val. Med ansvar, framtidstro och handlingskraft vill vi ge Älvkarleby en ny riktning.

Undertecknade partier förbinder sig till innehållet i detta avtal och att verka lojalt för dess genomförande.

Moderata Samlingspartiet

Martin Sahlberg

Sverigedemokraterna

Jenny Sundell

Kristdemokraterna

Mattias Nygren

Laxön, den första oktober 2026

Budgetsamarbete

Samarbetspartierna ingår en budgetöverenskommelse för mandatperioden 2026–2030. Budgetöverenskommelsen bygger på förutsättningen att budgetramverket ligger fast och att budgeten beslutas i sin helhet. Budgeten förhandlas mellan samarbetspartierna i majoritetsledningen innan behandlingen i kommunstyrelsen påbörjas.

Utgångspunkten för en budgetöverenskommelse är fokusområdena samt förhandling om budget i sin helhet enligt gängse beredningsrutiner. Samarbetspartierna förbinder sig att rösta på den gemensamma budgeten så att budgeten i sin helhet röstas igenom i kommunfullmäktige.

Älvkarleby kommun ska ha en långsiktig ekonomi som präglas av ansvar, tydliga prioriteringar och god kontroll. Varje skattekrona ska användas effektivt och kommunens verksamheter ska styras genom tydliga och mätbara mål. En starkare ekonomi ska skapa handlingsutrymme för investeringar, framtida utmaningar och en välfärd med hög kvalitet. Samarbetspartierna har för avsikt att presentera sina ekonomiska prioriteringar i samband med budgetprocessen för 2027.

Samarbetets ekonomiska prioriteringar:

- *Resultatet i budgeten ska alltid vara minst ett överskott om 2 %*
- *Nämnds- och verksamhetsmålen ska vara mätbara*
- *Soliditeten, inkl. pensionsåtagande, ska öka*
- *Nämnderna ska inte ha negativt resultat*
- *Kommunens effektivitet ska öka*

Kommunens ekonomi ska förvaltas på ett ansvarsfullt sätt och medborgarnas pengar ska användas med varsamhet. Budgetdisciplinen ska öka och ett årligt effektiviseringsmått om en procent ska hållas. Kommunens investeringar ska vara sådana som förbättrar tillvaron för invånarna och planeras långsiktigt med realistiska planer för genomförande. Placering av kommunens tillgångar i försvarsindustriella företag ska möjliggöras. Samarbetet med närliggande kommuner i Norduppland och Gästrikland ska fördjupas för att förbättra kvaliteten och minska kostnaderna.

Fokusområden

En fullständig politisk plattform och en ekonomisk plan tas fram som beskriver den gemensamma riktningen för mandatperioden och de förändringar som det nya styret vill genomföra. Kommunen har ett brett ansvar och alla verksamheter behöver fungera väl. Samtidigt måste ett politiskt ledarskap våga prioritera för att åstadkomma verklig förändring.

En stabil ekonomi, tydlig styrning och ett ansvarsfullt ledarskap är grundplattan för hela plattformen. När kommunens resurser används klokt, verksamheterna håller sina budgetar och fattade beslut genomförs skapas bättre förutsättningar för en stark och långsiktigt hållbar välfärd.

Utifrån denna grund prioriterar vi inledningsvis tre bärande fokusområden: skolan, tryggheten och kommunens utveckling. Inom dessa områden vill vi åstadkomma tydliga och mätbara förflyttningar som märks i människors vardag.

Att dessa områden pekas ut innebär inte att andra delar av kommunens verksamhet prioriteras bort. Äldreomsorgen, kultur och fritid samt kommunens övriga uppgifter är fortsatt viktiga delar av det gemensamma ansvaret. Plattformen ska därför omfatta hela kommunens verksamhet, samtidigt som de inledande fokusområdena tydliggör var det nya styret lägger särskild politisk kraft under mandatperioden. Den ekonomiska politiken presenteras som en helhet i samband med att den politiska plattformen presenteras när kommunens budget offentliggörs för 2027.

Fokusområde skola

Våra fyra viktigaste målsättningar:

- *Andelen elever som går ut årskurs 9 i kommunens skolor som är behöriga till gymnasiet ska öka*
- *Andelen elever i årskurs 9 som uppnått godkänt betyg i alla ämnen i kommunens skolor ska öka*
- *Antalet barn per barngrupp i den kommunala förskolan ska minska*
- *Antalet barn som växer upp i ekonomisk utsatthet ska minska*

Älvkarleby kommun har usla resultat i skolan samtidigt som kostnaderna är höga. Därför ska en förutsättningslös haverikommission rörande de dåliga skolresultaten i kommunen tillsättas. Haverikommissionen ska bestå av representanter från verksamhetens alla delar och se över alla delar av verksamheten. Haverikommissionen ska ta fram förslag på åtgärder för att stärka verksamheten, tydliggöra mål i skolorna, arbeta med systematisk uppföljning och andra åtgärder för att skolresultaten i kommunen ska bli bättre. I arbetet ska arbetet i jämförbara kommuner beaktas.

Kommunen ska intensifiera sitt brottsförebyggande arbete. Den nya brottsbekämpande lagstiftningen som ger kommunen nya skyldigheter och rättigheter ska implementeras fullt ut för att återskapa tryggheten i skolmiljö. Ett belöningssystem mot skadegörelse i kommunens skolor ska införas. Rektorns och lärarnas mandat ska stärkas med tydliga uppdragsbeskrivningar och ett tydligt mandat att agera vid ordningsproblem. Ansvaret för resultat och arbetsmiljö ska tydliggöras.

Alla elever ska kunna känna sig trygga och få studiero. Skolorna ska ha tydliga regler, konsekvenser och fungerande rutiner för att förebygga och hantera kränkningar, hot och våld. Utbildningsnämnden ska följa upp studieron på varje skola kvartalsvis och rikta åtgärder dit behoven är störst.

Utbildning om grooming och sexuella övergrepp på obligatorisk basis ska införas för personal som arbetar barnnära, både inom kommunens verksamheter men också inom föreningslivet. I den mån det är lämpligt ska även barn erbjudas sådan utbildning i åldersanpassat format.

Tidiga insatser ska prioriteras för elevers fysiska och psykiska hälsa. Arbetet för att förebygga problem ska stärkas redan i tidig ålder och föräldrastödet ska stärkas. Elevhälsan ska stärkas för att säkerställa god elevhälsa i kommunen och närvaro nära barnen.

Frivillig handledning för föräldrar med barn med NPF om strategier och studieteknik ska erbjudas. Varje elev ska få stöd. Det skolsociala teamet ska utvecklas och särskilda insatser ska genomföras för elever med NPF och för särskilt begåvade elever.

Kommunen ska utreda hur stödet till elever med särskilda behov eller ordningsstörande beteendemönster kan utvecklas. Ordningsstörande beteende ska aldrig gå ut över skötsamma elever. Särskilda undervisningsgrupper, resursskola och andra lämpliga former ska prövas. Utredningen ska beskriva målgrupper, konsekvenser för eleverna, kvalitet, organisation och ekonomi.

Skolmåltiderna ska ge eleverna möjlighet att varje dag välja mellan ett vegetariskt och ett animaliskt alternativ. Kommunen ska ta fram hur detta kan genomföras med god kvalitet och inom måltidsverksamhetens ekonomiska ramar. Utgångspunkten ska vara att elever i kommunens verksamheter serveras välsmakande mat som de äter sig mätta på.

Fokusområde trygghet

Våra fyra viktigaste målsättningar:

- *Antalet anmälda brott per 100 000 invånare ska minska*
- *Trygghetsindex enligt NTU eller andra liknande trygghetsundersökningar ska öka*
- *Kommunens förmåga att hantera samhällsstörningar och ytterst krig ska öka*
- *Psykisk ohälsa bland kommunens invånare ska minska*

Samverkan mellan Polisen, kommunen och lokala aktörer ska stärkas genom fördjupade samarbeten. De nya brottsbekämpande och brottsförebyggande verktygen som riksdagen har beslutat om ska användas fullt ut. Kommunen ska verka för en ökad polisiär närvaro för att stävja otryggheten.

Trygghetskameror ska monteras på särskilt utsatta platser. Särskilt ska tåg- och busstationer, offentliga miljöer med stök och kommunens skolor prioriteras. Belysning på platser som är drabbade av otrygghet ska prioriteras.

Trygghetsrådets brottsförebyggande arbete ska stärkas. Dess arbete och SSPF:s arbete ska utvärderas och utvecklas. Rådet ska säkerställa att tidiga insatser erbjuds för att tidigt leda bort ungdomar som är på väg in i ett kriminellt leverne från gängen. Avhopparverksamhet ska vid behov samordnas med andra kommuner. Rådet ska samordna arbetet mellan skola, socialtjänst, Polisen och andra aktörer för att förhindra narkotikabruk bland ungdomar.

Välfärdsbrottslighet är ett prioriterat område inom det brottsbekämpande arbetet, vi vill utveckla det arbetet. Skattepengar som är avsedda för välfärden ska gå till de som har rätt till stöd och till verksamheter som gör sitt jobb.

Kommunen ska stärka sin interna kontroll och arbeta mer systematiskt med riskbaserad uppföljning av utbetalningar, upphandlingar och utförare. Samverkan med andra myndigheter ska utvecklas så att misstänkta oegentligheter kan upptäckas och hanteras. Vi ska också ta fram en plan för att förebygga infiltration i kommunens verksamheter och använda de lagliga möjligheterna till bakgrundskontroll vid rekrytering, särskilt i skola och omsorg.

Vuxennärvaron i offentliga miljöer ska öka för att motverka ungdomsbrottslighet. Nattvandring ska uppmuntras och stödjas, till exempel genom bidrag till frivilligorganisationer. Även andra trygghetsskapande initiativ ska stödjas.

Det förebyggande stödet till familjer i kommunen ska stärkas. Kommunen ska förbereda sig för genomförandet av den nya mellantvångslagstiftningen och ta fram tydliga rutiner för hur barn i riskzon bäst fångas upp.

Det frivilliga NPF-stödet som erbjuds föräldrar till barn med NPF-diagnoser ska särskilt ta sikte på att hantera barn i riskzon.

Kommunens arbete med att förebygga och motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska stärkas.

Nolltolerans mot klotter, skadegörelse och nedskräpning i kommunen ska råda. Tydliga rutiner för polisanmälning och riktande av ersättningsanspråk ska upprättas. Fler papperskorgar ska installeras där människor rör sig. Personer som omfattas av aktivitetskrav för att uppbära försörjningsstöd ska bidra till att hålla kommunen ren och städad, till exempel genom att plocka skräp eller sanera klotter.

Fokusområde utveckling

Våra viktigaste målsättningar:

- *Kommunens befolkning ska öka*
- *Skattekraften per invånare ska öka*
- *Företagsklimatet ska förbättras*
- *Antalet besökare/övernattningar i kommunen ska öka*

Företag som upprepat har ärenden hos kommunen ska alltid erbjudas en fast kontaktperson för dessa. Den kommunala tillståndsverksamheten ska präglas av ett lösningsorienterat förhållningssätt. Kommunen ska skriva under på en servicegaranti till medborgarna. Formaten för medborgardialog ska utvecklas och bli mer tillgängliga för kommunens invånare.

Handläggningen av bygglov ska prioriteras särskilt. Kommunen ska planlägga villatomter längs Bodaån och Dalälven samt arbeta för lättnader i strandskyddet. Strandskyddsdispenser ska användas aktivt. Kostnaderna för handläggning av bygglov och tillstånd ska hållas så låga som möjligt.

Eget ägande av bostäder ska främjas i kommunen och vid nyproduktion ska bostäder i klassisk svensk stil främjas särskilt. Andelen bostadsrätter relativt hyresrätter i kommunen ska öka och ombildning av delar av hyresbeståndet bör prövas. Privata hyresvärdar ska uppmuntras i kommunen.

Nya bostadsområden ska få en småskalig och omsorgsfull gestaltning, med friliggande småhus, parhus och radhus, grönskande tomter och byggnader som samspelar med platsens karaktär. Detaljplanerna ska begränsa byggnadernas storlek och höjd så att kommunen inte får storskaliga, dominerande husvolymer.

Fler lekplatser ska anläggas i kommunen på lämpliga platser. Åtminstone en ska vara särskilt anpassad för barn med särskilda behov, till exempel rörelsehinder. Grönområden i tätorterna ska bevaras och utvecklas.

Ett ortslyft med bygdemedel ska prövas för att lyfta standarden i mindre orter i kommunen. Ortslyftet syftar till att främja engagemang och utveckling i kommunens orter genom konkreta insatser som invånarna önskar eller som prioriteras av kommunen.

Fisket är en av kommunens viktigaste kulturtillgångar och ska stärkas. Kommunen ska samverka med Region Uppsala och Region Gävleborg i syfte att minska predationen från skarv, häger och säl på fisket.

Ett system med kommunal skottpeng på skarv och gråsäl ska införas. Kommunens arbete med att hålla nere vildsvinsstammen ska utvecklas och förbättras.

Samarbetets former

Om samarbetet

Laxöavtalet lägger grunden för ett långsiktigt politiskt samarbete mellan Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna under mandatperioden 2026–2030.

- Samarbetet sker med ömsesidig respekt och förtroende
- Partierna agerar gemensamt och röstar samfällt i kommunfullmäktige kommunstyrelsen samt i nämnder och styrelser
- Partierna tar gemensamt ansvar för kommunens styrning och förbinder sig att arbeta för genomförandet av den gemensamma politiska plattformen, budgeten och detta samarbetsavtal
- Samarbetets politiska ledningsgrupp, tecknar tillsammans med kommunstyrelsens ordförande, uppdragsbeskrivningar för samtliga ordföranden. Dessa stadfäster roll- och ansvarsfördelning samt säkerställer att samarbetets politiska inriktning från den politiska plattformen verkställs i nämnder och styrelser

Dokument som styr samarbetet

Samarbetet grundas på följande dokument:

- Samarbetsavtalet – reglerar formerna för samarbetet
- Politisk plattform 2026–2030 – anger den gemensamma politiska inriktningen
- Organisation och uppdragsfördelning – reglerar fördelningen av politiska uppdrag och ansvarsområden
- 100-dagarsprogram – anger prioriterade åtgärder under styrets första tid